

Каретна О. О.

*кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри соціології,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

Яценко М. А.

*кандидат соціологічних наук, доцент,
доцент кафедри соціології,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ТРАНСФОРМАЦІЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Міжкультурна комунікація сьогодні це найважливіша сторона життя людини в суспільстві. До цього виду комунікації ми відносимо особисте та ділове спілкування, політичний та культурний діалог.

Сучасні глобальні зміни в соціокультурному житті суспільства відбуваються на основі нових технологічних можливостей, що задаються соціально-економічними векторами і політичними подіями найрізноманітнішого масштабу, які забезпечують необмежений доступ до будь-якої інформації, що цікавить соціум. Технологічна та інформаційна революція ґрунтовно змінила уявлення про розвиток суспільних та світових процесів у цілому. Кінець ХХ–початок ХХІ століття – період стрімкого розвитку новітніх інформаційно-комунікаційних технологій які в умовах технологічного розвитку людства виступають каталізатором радикальних змін у житті суспільства, змінюючи тим самим традиційні уявлення про цінності людства. У результаті цих глобальних змін ми можемо бачити, як відбувається поступовий перехід до інформаційного суспільства, в якому визначна роль належить інформації та знанням [2].

Сьогодні ми можемо впевнено говорити про початок нового цивілізаційного етапу розвитку нашого суспільства, який відбувається під впливом глобалізації, як складного феномена розвитку економічних, політичних та соціокультурних зв'язків. Зміна цілей і принципів міжкультурних комунікацій і міжкультурного спілкування в різних сферах людської життєдіяльності, даний етап – інформаційної ери, стає головним системоутворюючим фактором, у зв'язку з цим, на жаль, ми можемо констатувати той факт, що на сьогоднішній день промисловий розвиток йде на другий план.

Засоби масової інформації відіграють ключову роль у посиленні глобалізації, сприяння культурному обміну та численним потокам інформації між країнами через міжнародні передачі новин, телевізійні програми. Глобалізаційний процес відкрив для нас новий етап взаємодії соціальних спільностей, характерний для сучасного розвитку соціальної комунікації, так як соціокультурні трансформації, що переживаються людством, торкнулися держав, народів, індивідів і проявляються у виникненні єдиного інформаційного простору, при зміні стереотипів поведінки та морально-ціннісних норм.

Термін «комунікація» (від латів. *Communicatio*) з'явився у науковій літературі на початку ХХ ст. Один із засновників американської соціології Чарльз Кулі розглядав комунікацію як механізм, за допомогою якого стає можливим існування та розвиток людських відносин. Коли ми говоримо про комунікацію, то маємо на увазі жести, міміку, спілкування, тон голосу, слова, грамотність, телефон тощо [3].

Глобальні розширення комунікації в 21 столітті сягають механічного досягнення технологій протягом 18-19 століть, які почалися в основному з винаходу телеграфу в 1837 році і включало зростання поштових послуг, транскордонний телефонний, радіозв'язок та створення сучасного масового друку в Європі. Однак це була еволюція технологій, здатних передавати повідомлення через електромагнітні хвилі, які стали поворотним моментом у просуванні глобалізації комунікації [4].

Безумовно, глобалізація дуже спрощує нам процеси комунікації і при цьому стимулює появу та розвиток нових комунікативних форм. Важко не погодитися з тим, що сучасний світ характерний тим, що з неймовірною швидкістю створюються майданчики для міжособистісного спілкування, які дозволяють вийти за рамки традиційного кола. Зокрема, інтернет надає численні сервіси та ресурси. У цьому практично виникає новий соціокультурний досвід, що дозволяє використовувати міжнародну знакову систему, що включає у собі як вербальні, так і невербальні форми комунікації. Межі традиційних соціокультурних груп (каст, угруповань) втрачають своє абсолютне значення у реальному соціумі. Поряд з цим виникають різні інтернет-спільноти, засновані на індивідуальних інтересах та особистих уподобаннях, які меншою мірою пов'язані з соціальним статусом людини.

В. Бебик у своєму дослідженні зазначає, що соціальні комунікації є своєрідним інформаційно-комунікаційним полем суспільного життя, має соціальний характер, поєднує усі компоненти суспільної сфери (політичні, економічні, духовні) та структурує відповідну громадську (політичну, економічну, духовну) діяльність. Автор визначає соціальні

комунікації як «процес передачі, переробки та прийняття соціальної інформації, що здійснюється суб'єктами та об'єктами (глобальної чи національної) суспільної сфери» [1, с. 173].

Список використаних джерел:

1. Білан Н.І. Соціальні комунікації в інформаційному суспільстві / Н. І. Білан // Наукові записки Інституту журналістики. – 2014. – Том 56. – С. 171-175.

2. Каретна О.О. Роль та особливості інформаційно-комунікаційних технологій у взаємодії органів державної влади з громадянським суспільством / О. О. Каретна, І. М. Милосердна, І. І. Ігнатєва // Політикус : наук. журнал. – 2020. – № 5. – С. 62–68.

3. Каретная О.А. Концептуальные основы понятия «коммуникации» / Ольга Александровна Каретная, Николай Анатольевич Яценко // Правове життя сучасної України : у 2 т. : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 трав. 2019 р.) / відп. ред. Г. О. Ульянова. – Одеса : ВД «Гельветика», 2019. – Т. 1. – С. 251–254.

4. Matos C. (2012). Globalization and the mass media. In: Encyclopedia of Globalization.. Oxford: Wiley-Blackwell. [Електронний ресурс] // City Research Online – Режим доступу: <https://openaccess.city.ac.uk/id/eprint/5542/1/mass>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-281-7-64>

Карпіцький М. М.

*доктор філософських наук, доцент,
доцент аграрного факультету,*

Східноукраїнський національний університет імені В. Даля

СУЧАСНІ ВАЙШНАВИ НА ПОСТРАДЯНСЬКОМУ ПРОСТОРІ

Індійська релігійна традиція була дуже популярна серед інтелігентів у пізньому Радянському Союзі. Пов'язано це було з духовним голодом, тому що в державі тоді панував атеїзм. Багато хто приходив до християнства через східні релігії. Різні люди читали як академічні видання про ведичну традицію та індуїзм, так і в самвидаві. У той час Міжнародне товариство свідомості Кришні (МТСК) розвивалося паралельно до цього руху. Інтелігенція, яка читала академічні видання упанішад, не сприймала МТСК серйозно. Однак у нульових роках, коли